

LENINA KAROGS

Iznāk kopš 1950. gada
29. marta
Maksa 3 lpp.

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 17 (6021)
SESTDIEN,
1990. gada 10. februārī

Atdot zemei saimnieku

«Kā jūs varat izskaidrot to, ka aizauguši desmitiem miljonu hektāru zemes? Tātad nav saimnieka. Pamestī seši tūkstoši ciemi — tātad nav saimnieka. Augkopības produkcijas ziņā mēs esam vienā no pēdējām vietām pasaulē — tātad nav saimnieka. Mēs esam vienīgā valsts pasaulē, kur pēdējos 15 — 20 gados ražība augkopībā faktiski stāv uz vietas. Kur ir saimnieks? Saimnieka nav.»
(No E. Grinovska runas PSRS Augstākās Padomes otrajā sesijā.)

- Pa kādu ceļu jāiet mūsu zemes un mūsu republikas lauksaimniecībai? Savu viedokli šajā jautājumā izsaka PSRS tautas deputāts, PSRS Augstākās Padomes Agrāro jautājumu un Partijas komitejas loceklis, Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas profesors ERVINS GRINOVSKIS.

— Pirmkārt, kad runa ir par agrārās struktūras pārkārtošanu, jāievēro, ka tas ir ilgs process. Cerēt uz pozitīviem rezultātiem dažu mēnešu laikā var vienīgi tādi cilvēki, kas nesaprot visas tautas saimniecības un it īpaši lauksaimniecības inerci. Agrārās struktūras pārkārtošana, manuprāt, ir vismaz veselās paaudzes uzdevums. To es saku kā bijušais zemnieks un kā cilvēks, kas zināmā mērā ir cieši saistīts ar lauksaimniecību.

Otrkārt, pārmaiņām agrārā sfērā jābūt radikālām. Esmu pārliecināts, ka pamazām jālikvidē padomju saimniecības, jo resursu potenciāls tajās tiek izmantots daudz sliktāk nekā kolhozos. Kolhozi jāpārveido par akciju sabiedrībām vai kooperatīvu savienībām.

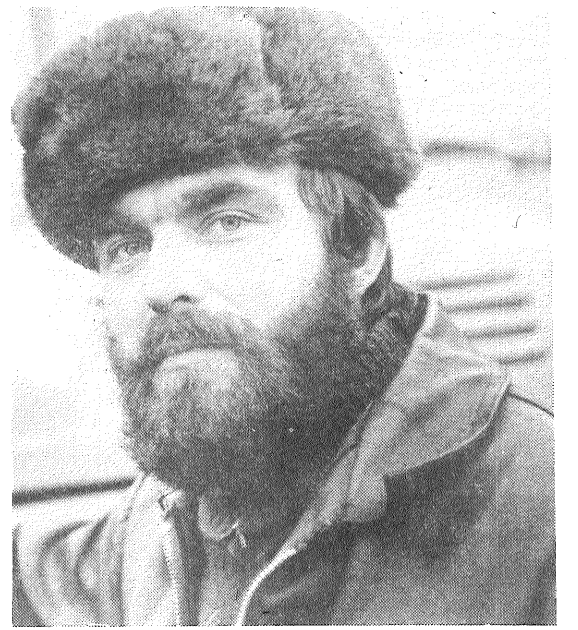
Turklāt ļoti aktīvi jāattīsta individuālās zemnieku saimniecības. Prognozējamā perspektīvā es saskatu vienīgi šīs divas galvenās formas — kolhozus kooperatīvu savienību vai akciju sa-

biedrību veidā un individuālās zemnieku savienības. Kura forma būs efektīvāka un dzīvotspējīgāka, to noteiks ne valsts lēmumi savos kabinetos, bet gan tirgus konjunktūra.

— Kāds ir jūsu viedoklis jautājumā par īpašumu uz zemi?

— Es uzskatu, ka jāatgriežas pie zemes privātīpašuma, kaut gan visas mūsu valsts mērogā mēs tam pagaidām vēl neesam gatavi ne ideoloģiski, ne psiholoģiski. Taču agri vai vēl mēs pie tā nonāksim, un sociālie apstākļi Baltijā, arī Latvijā, izrādīsies labāki: mums vēl ir saglabājusies uz savas zemes strādājošā zemnieka psiholoģija. Interesanti ir tas, ka arī Krievijā, izrādās, vēl ir dzīva. Kad es kādā Augstākās Padomes sēdē izteicu savu viedokli par privātīpašumu uz zemi, es drīz saņēmu aptuveni 300 telegrammas, lielākoties no Sibīrijas. Tikai trīs vai četrās no tām to rakstīja man nepiekrīta — «tā esot kapitālisma restaurācija» un tā tālāk. Pārējās bija leturētas tāda garā, ka beidzot Augstākajā Padomē ir izskanējusi balss, kurai bija jāskan jau ļoti sen. Tāpēc es uzskatu, ka psiholoģiskie pamati individuālo zemnieku saimniecību attīstīšanai mūsu zemē vēl ir dzīvi. Un šobrīd tas ir pat svarīgāk, nekā radīt tīri ekonomiskos pamatus mūsu agrārās struktūras pārkārtošanai.

Ar E. Grinovski sarunājis
S. PROKOSENKO,
LATINFORM speciālkorespondents

□ Līvānu filiāle pagājušajā gadā bija labāka Jēkabpils 8. autokombināta. Kravu pārvadājumu uzdevumu līvanieši izpildīja par 128,3, kravu apgrozījuma — par 102,4 procentiem. Savu uzdevumu pārsnieguši arī šoferi, kuri strādā pēc stundu tarifa apmaksas.
□ ATTELA: Jēkabpils 8. AK Līvānu filiāles labākie strādnieki — šoferis L. Krivenkins (augšējais attēls) un akumulatoru uzpildītājs A. Ceveris.

J. SILICKA foto

Par pesticīdiem, nitrātiem... un lauksaimnieku godaprātu

Laukos ķīmija šodien veic gan savu labo, gan postošo darbu. Indē nezāles, kaltēklus, bet indē arī gaisu, ezerus, upes un to iemītniekus. Indē cilvēkus. Lai man piedod lauksaimnieki, bet viņu skatiens (arī mūsu rajonā) līdz šim bijis vērstis vienā virzienā — lai tikai lauki būtu tīri (citādi sējumu skatē sapensī brāzīnu). Un šī «tīrība» tiek panākta nevis ar agrotehnikiem līdzekļiem, bet gan ar ķīmijas palīdzību.

Tagad daudzi runā par saimniecības speciālistu (arī par zemnieku) godaprātu apkārtējās vides aizsardzībā. Skaidrs ir viens: pagaidām bez ķīmijas iztikt tomēr nevarēsim. Bet jāpazīnās arī kas cits — ķīmikāliju pielietošanā un uzglabāšanā jābūt stingrai kontrolei. Sākot ar tīrumiem un beidzot ar gatavo produkciju. Un nevis kā līdz šim, kad katrs saimniekoja, kā uzskatīja par vajadzīgu, un par dabas un produkcijas sagandēšanu saņēma nevis sodu, bet nereti pat cildinājumu (tīri lauki, augsta ražība utt.).

Lūk, kāpēc mēģināju noskaidrot šī jautājuma rajona sanitārā epidemioloģiskās stacijas darbinieku viedokli. Vai, precīzāk sakot, to, kā rajonā tiek pildīta PSRS Valsts galvenā sanitārā ārsta pavēle par pesticīdu izmantošanu lauksaimniecībā. Šī pavēle izdota pagājušā gada 17. maijā un tajā atzīmēts, ka valstī krasi palielinās pārtikas produktu saindēšana ar pesticīdiem, kas rada smagas slimības gan bērniem, gan pieaugušajiem. Kopš šī gada janvāra aizliegta pesticīdu lietošana siltumnīcās. Aizliegts lietot cimbuša un sumicidīna atlikumus, kas saimniecībā palikuši no iepriekšējā gada. Šie preparāti turpmāk vispār netiks iedalīti. Ja kolhozi vai padomju saimniecībā nav atbilstošu iekārtu un telpu, noteikumu uzkrāšanas un attīrīšanas ierīču, tad sēklu kodināšana ar

Jebkura veida ķīmikālijām ir aizliegta.

Rajona sanitārā dienesta darbinieki ar šo pavēli ir iepazīstinājuši agrorūpniecības apvienības «Preiļi» vadību. Lauksaimnieki to esot uzņēmuši bez īpa-

upe», tāpēc šogad ievadamo indīgo ķīmikāliju daudzums ir samazināts. Nav kārtības arī kolhozā «Silukalns», agrofirmas «Sarkanais Oktobris». Raina kolhoza noliktavās. Bet, piemēram, Kirova kolhoza noliktavā nav pat svaru. Acīmredzot, ķīmikāliju devas te nosaka pēc acumēra.

Lūk, šāda aina šobrīd ir rajonā indīgo ķīmikāliju uzglabāšanā, tāda pat — arī pielietošanā. Sanitārā ārste V. Petrova saka: lauksaimnieki gaidot, ka gan jau šo lēmumu atceļ vai vienkārši nekontrolēs tā izpildi. Atkal katrs varēs strādāt pa roku galam. Un neviens nebūs ne materiāli, ne morāli sodīts. Kā lai citādi izskaidro faktu, ka rajonā gadiem ilgi netiek domāts par laboratorijas iekārtu iegādi?

Rajona sanitārās dienests izņemuma kārtā ir pārbaudījis produkciju, kurai izdots sertifikāts. Izrādījās, ka 7 gadījumos no 43 pārbaudītajiem nitrātu saturs produkcijā bija augstāks nekā uzrādīts sertifikātā. Kolhozs «Sarkanā ausma» gaida bīetes, bet kolhozs «Jersika» saļākus vispār pārdevis bez sertifikāta. Rajona sagādes apvienībā iepirkti burkāni, kur nitrātu daudzums pārsniedz pieļaujamās normas. Šie fakti liecina, ka produkcija tomēr ir jāpārbauda uz lauka. Laboratorijā pārbaudītajiem dārzeņiem jāuzrāda arī svārs. Lai nebūtu aplinkus ceļu sertifikāta sadabūšanai.

Un pēdējais. Mēs gauzāmies ka mūsu republikas dabu sagandējuši Vissavienības resori. Acīmredzot, tā arī ir. Bet — vai mūsu pašu valsts te nav nemaz? Gribētos, lai par to nopietnāk sāktu domāt arī tie, kas ražo lauksaimniecības produkciju.

A. ILJINA

VEIDOJAM REPUBLIKAS PARLAMENTU

Pirmsvēlēšanu sapulcēs

Lai izvirzītu savu deputāta kandidātu Latvijas PSR Augstākās Padomes vēlēšanām 162. Peleču vēlēšanu apgabalā, 6. februārī vienkopūs sanāca 113 Rudzētu ciema iedzīvotāji. Viņiem bija jāizvēlas no divām kandidātūrām vienu — Jāni Vucēnu vai Andri Puzo. Sapulcē piedalījās abi deputāta kandidāti. Ar balsu vairākumu (80) rudzētieši par deputāta kandidātu republikas parlamenta vēlēšanām izvirzīja Aglonas internātskolas direktoru Andri Puzo. Jānis Vucēns savāca 33 balsis.

J. AIZKALNS

LKP. Kāda tā būs?

2. februārī Latvijas Valsts Universitātē notika neatkarīgas Latvijas Komunistiskās partijas atjaunošanas piekritēju sanāksme.

Rīgā bija ieradusies partijas organizāciju pārstāvji gandrīz no visām republikas pilsētām un rajoniem, izņemot Ludzu un Krāslavu. Sanāksmes dalībnieki pieņēma rezolūciju, kurā uzsvērts, ka komunistu politiskajam mērķim ārpolitiskā jābūt neatkarīgas

Latvijas valsts sasniegšanai un tās pārstāvēšanai Apvienoto Nāciju Organizācijā. Komunisti — neatkarīgās Latvijas Komunistiskās partijas piekritēji — nolēma sarīkot reprezentablāku konferenci jau šomēnes, 24. februārī. Sanāksmē bija klāt Latvijas Komunistiskās partijas CK sekretāri A. Briļs un I. Kežbers, kas teica runu.

LATINFORM

Rezonanse

Atklāta vēstule

LATVIJAS PSR AUGSTĀKĀS PADOMES PREZIDIJA PRIEKSSĒDETAJAM
A. GORBUNOVAM, REPUBLIKAS CENTRĀLĀS VEĒŠANU KOMISIJAS
PRIEKSSĒDETAJAM G. BLOMAM

CIENIJAMĀ REDAKCIJĀ!

Lūdzam publicēt klātpievienotās vēstules kopiju jūsu laikrakstā. Gribam, lai ar to iepazīstas arī plašāka rajona sabiedrība un rajona padomes deputāti. Mēs visi tagad tikai mācāmies demokrātiju, un visiedarbigākā esot mācīšanās no kļūdām. Tās kolīzijas, kas savērpušas ap deputāta Romualda Kavinska «lietu», mūsbrāt, šajā ziņā var būt laba skola.

21. RIEBIŅU VEĒŠANU IECIRKŅA KOMISIJAS LOCEKĻI UN ROMUALDA KAVINSKA UZTICĪBAS PERSONAS

komisija. Tomēr otrā, 46. Opūgu vēlēšanu apgabala deputāta vārds sesijā netika pat pieminēts.

Par visu to 17. janvārī uzrakstījam rajona Tautas deputātu padomes orgānam — laikrakstam «Lenina Karogs». Mūsu vēstule tika publicēta 23. janvārī (to šeit pievienojam), un gribējās cerēt, ka drīz vien saņemsim vai nu izsmelošus pierādījumus par iecirkņa komisijas kļūdām, vai arī — tieši otrādi — atvainošanas gan komisijai, gan deputātam par viņa cilvēka un deputāta tiesību pārkāpšanu.

Vēl lai iegūtu kaut kādu skaidrību, paātrinātu notikumu gaitu un zināmā mērā atvieglotu darbu sesijā izveidotajai lietas izskatīšanas komisijai, gandrīz visa 21. vēlēšanu iecirkņa komisija kopā ar deputāta uzticības personām 22. janvārī devās uz rajona centru, lai tiktos ar šo komisiju un sniegtu tai paskaidrojumus, uzziņātu mums izvirzīto pretenziju būtību un tās atspēkotu vai pieņemtu.

Taču vēleirz bijām spiesti konstatēt, ka šeit neviens nesteidzas ar apstākļu noskaidrošanu, jo atkal saņemām atbildi, ka iepazīšanās ar materiāliem tikko sākusies, un saruna ar mums izpalika. Bet nākamajā dienā — 23. janvārī — taču bija paredzēts sesijas turpinājums, kad varētu izšķirt šo lietu un izbeigt deputāta un līdz ar to viņa vēletāju diskrimināciju. Komisija, kā bija solījusi, neatbrauca uz ciemu arī 2. februārī — pirms 5. februārī paredzētā pirmās sesijas nobeiguma. (Sesija notika trijās «tūrēs», un visu šo laiku R. Kavinskim tika liegta pilntiesīga līdzdalība tās darbā.)

Mūsu cerības neattaisnojās arī attiecībā uz vēstuli «Lenina Karogā». Pievienojam 27. janvāra numurā ievietoto mandātu komisijas paskaidrojumu 45. Riebiņu un 37. Aizkalnes vēlēšanu apgabalu vēletājiem, kuri sūtīja tai savus protestus. Pretrunā ar visu mums zināmo iepriekšdzirdēto izskan šāds apgalvojums: «Pirms šī priekšlikuma pieņemšanas (t. i. atlikt deputāta pilnvaru atzīšanu) mandātu komisija rūpīgi izskatīja materiālus, kuri tai tika iesniegti no Riebiņu (...) vēlēšanu apgabala vēletājiem...». Un ne vārda par to, ar ko

izskaidrojama «selektivitāte» deputāta pilnvaras neatzīšanā, uz kuru mēs norādījām savā vēstulē!

Visam «kroni» vakar, 5. februārī, uzlika sesijas nobeigums, kuru arī translēja vietējais radio. Mums nav ieraksta magnetofona lentē, tāpēc, negribēdami nevilšus izkropļot mandātu komisijas priekšsēdētāja vārdus, tos šeit necitēsim. Taču jāatzīst, ka šī uzstāšanās savā valstīdīgajā mandātu komisijas nekompetences atzīšanā mums likās traģikomiska. No teiktā izrietēja arī tas, ka par savu uzdevumu Romualda Kavinska «lietā» mandātu komisija uzskata nevis patiesības noskaidrošanu, bet gan obligātu vainas atrašanu iecirkņa komisijas darbā. Turklāt bejebkādiem pierādījumiem — apriori — tika izteikta neuzticība jaunievēlētajam 20. Riebiņu vēlēšanu iecirkņa komisijai (kura tikai nupat uzsākusī darbu un kuras sastāvā ir cīņā cilvēki, ne tie, kas mūsējā), kā tā agresīvi veikšot savus pienākumus republikas Augstākās Padomes vēlēšanās.

Šādos apstākļos saprotam, ka šeit uz vietas, Preļos, nevaram gaidīt objektīvu un taisnīgu visu apstākļu izskatīšanu. Riebiņos visas ievēlētās nenoskaidrotības apaug ar visdažādākajām baumām, pasliktinās psiholoģiskais mikroklimate kolektīvā, sāk rasties pat antagonisms līdz šim mierīgajās starpnacionālajās attiecībās.

Tāpēc ļoti lūdzam Centrālās vēlēšanu komisijas līdzdalību šīs lietas objektīvā un neatliekamā izskatīšanā. Vienlaikus griežamies ar lūgumu arī pie Augstākās Padomes Prezidija pievērst uzmanību iespējami jebkura deputāta neaizsargātībai līdzīgās situācijās un parūpēties, lai likumdevējs attiecīgos tiesiskos aktos garantētu gan deputātu, gan vēlēšanu norises vadīšanai ievēlētu orgānu cieņu un goda neaizskaramību.

Patiesā cieņā un cerībā, ka mūsu lūgums tiks ievērots. 21. Riebiņu vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļi un R. Kavinska uzticības personas: I. Gvozdevs, V. Leonova, T. Aleksejeva, A. Sabanskis, L. Lauce (seko vēl 12 paraksti).

Pie Jums pēc taisnības un aizstāvības griežas Preļļu rajona Riebiņu ciema 21. vēlēšanu iecirkņa komisija un rajona padomes deputāta Romualda Vladimira d. Kavinska uzticības personas. Ir grūti konkrētajā situācijā saglabāt pašsavaldību, tomēr papūlēsimies izklāstīt mūsu problēmu pēc iespējas sīkāk un bez liekām emocijām.

1989. gada 10. decembrī 45. Riebiņu vēlēšanu apgabalā no divām alternatīvām kandidatūrām ar izteiktu balsu vairākumu (pārsvars — 147 balsis) par rajona padomes deputātu tika ievēlēts Romualds Kavinskis. 4. janvārī viņam tika izsniegts šī fakta dokumentāls apstiprinājums — apliecība par ievēlšanu.

1990. gada 16. janvārī jaunā sasaukuma deputāti saņāca uz savu pirmo rajona padomes sesiju. Pēc iedzīvotāju lūguma tās gaitā tika translēta pa vietējo radio raidījumu tiklu. Mandātu komisijas priekšsēdētāja A. Smirnova ziņojums — izraisīja mūsos neizpratni: Romualda Kavinska deputāta pilnvaras tiek apšaubītas, viņam sesijā tiek liegtas balsstiesības līdz lietas apstākļu pilnīgai noskaidrošanai un šajā sakarībā tiek izveidota komisija triju deputātu sastāvā.

Trīs mūsu deputāta uzticības personas nekavējoties devās uz Preļļiem, kur vēl ritēja sesija, un palīdzēja mandātu komisijas priekšsēdētāja tuvāku paskaidrojumu. Viņš atbildēja, ka materiālus it kā par nelikumībām vēlēšanu gaitā saņēmis tikai šī pēdējās sesijas, tāpēc neesot īsti iepazīties ar lietas būtību. Bet tad ir jājautā: ar kādām tiesībām viņš uzdrīkstējās nākt ar priekšlikumu atņemt deputāta balsstiesības un publiski izteikt neuzticību mūsu vēlēšanu komisijas darbam? Kā zināms, jau 1948. gadā Vispārējā cilvēka tiesību deklarācijā tika nostiprināts nevainības prezumpcijas princips, pēc kura, pat kriminālietu iztiesāojot, cilvēks nedrīkst tikt uzskatīts par vainīgu, kamēr viņa vaina nav pierādīta. Preļļu rajonā diemžēl tas netika ievērots pat attiecībā uz vēletu orgānu — mūsu komisiju — un deputātu, kuram savu uzticību bija dāvājuši 388 vēletāji. Ir ļoti skumji apzināties, ka tik greizi pie mums tiek sperts pirmais solis ceļā uz tiesisku valsti. Tāpēc vien mēs nedrīkstam klusēt.

Vēl mūs pārsteidza un lika apšaubīt mandātu komisijas slēdzienam pamatotību un objektivitāti tas fakts, ka deputāta pilnvaru tiesīgums tika apšaubīts vienīgi 45. vēlēšanu apgabalā ievēlētajam deputātam. Taču Riebiņu ciemā bija izveidoti divi vēlēšanu apgabali, kuros apkalpoja vienu un tā pati iecirkņa

Likumsakarīgā neveiksme

Izlasot 1. februārī publicēto vēstuli redakcijai «Vai tas ir godīgi?», rodas dažādas izjūtas un pārdomas.

Jāsaka atklāti, tās bija pirmās vēlēšanas, kurās cilvēki cerēja kaut mazliet izjust demokrātiju pēc tik ilgiem stagnācijas gadiem, kad deputāti jau ilgi iepriekš bija «ievēlēti».

Tiklīdz Aizkalnē bija zināmi abi kandidāti, ciemā sākās dzīvas diskusijas, cilvēkiem radās cerība ievēlēt progresīvāku deputātu, kurš varētu aizstāvēt darba cilvēku intereses un kaut ko mainīt uz labāku pusi kolhoza dzīvē.

Diemžēl tās bija saldas ilūzijas un pirmsvēlēšanu eiforija. Visu savās vietās nolika vēlēšanu dienu. Vispirms jau — ar pārdomātu vēlēšanu komisijas locekļu sastāvu. Pārļasot vēstules sastādītāju sarakstu, jebkuram aizkalniešiem skaidrs, ka, izņemot dažus, tā ir «Kavinska komanda». Starp citu, žēl, ka vēstuli

14 cilvēki raksta visu Raiņa kolhoza ļaunu vārdu.

Vēstules rakstītāji apgalvo, ka vēlēšanu dienā nebūjis nekādu sūdzību un nelikumību. Bet — lūdzul! Bija taču gadījumi, kad cilvēks, ieradies no kolhoza tālākā nostūrā, bet viņa vietā jau bija nobalsojis kāds cits...

Tagad — par Tautas fronti, ko tik veiksmīgi nozāķā vēstules sacerētāji. Jā, Tautas fronti vajag lamāt. Ja jau iepriekš avīzē varēja ieteikt, par kuriem kandidātiem balsot, tad taču varēja no Preļļiem atbraukt vismaz divi LTF pārstāvji un pakontrolēt vēlēšanu gaitu: viens — iecirkni, otrs — izbraukumā ar vēlēšanu urnu? Varbūt cerēja uz komisijas godaprātu?

Interesanti, ar kādām acīm visi šie minētie biedri — vēstules rakstītāji — skatīties acīs Pēterim Rožinskim? Sodien, rīt, par... Nav vajadzības nosaukt Pētera rakstura īpašības. Mēs

viņu pazīstam kā godīgu, atklātu cilvēku, kuram, varbūt, vienīgajam bija gribasspēks un drosmes stāties pretim kolhoza administratīvi komandējošajam aparātam. Nav godīgi «sist guļošu», kaut netieši, bet piekārt «vējazieda» birku.

Paldies Tev, Pēteri, par Tavu uzņēmību. Šī likumsakarīgā neveiksme kaut kādā mērā ir arī maza uzvara.

Un pēdējie manas vēstules vārdi būs novēlējums ievēlētajam, cienītajam cilvēkam R. Kavinskim: vispirms savas deputāta aitas sāciet ar to, ka iemācieties katru rītu sveicināt kolhoza vecos ļaudis, sievietes, pārējos vietējos «aboriģēnus», kā Jūs diemžēl mūs saucat.

Aizkalnes ciema iedzīvotāja (Pēc autores lūguma saprotamu lemesu dēļ viņas vārdu nepublicējam.)

□ Liels pieprasījums ir pēc Preļļu rajona sadzīves pakalpojumu kombināta mākslas aušanas ceha izstrādājumiem. Viena no labākajām kolektīvā ir audēja Marija Pundure (attēlā). Viņa auž košas segas, galdautus.

J. SALNAVIESA foto

Atkal par zemniekiem un viņu problēmām

- Gribo atkal izteikt savas domas par mūsu rajona jaunsaimnieku problēmām.

Janvāra beigās sadalīja traktoru limitus zemnieku saimniecībām, kuru jau ir vairāk nekā simts. Brīvzemniekiem pēc šīs sadales pienākas daži T-75 un «Belorus» traktori, daži T-40 traktori, bet pārsvarā tomēr T-25.

Pēdējie (no rajona limitiem) visvairāk ledalīti tieši zemniekiem, jo tie, kā saka, pa istam darbojas pārpalikuma princips (kas nepatīk kolhozu un sovhozu vadībai, to var atdot arī zemniekiem?). Mūsu rajona zemnieki ir spiesti šos traktorus ņemt, jo citu tehniku nepārdod. Bet ko ar šādu traktoru var darīt, piemēram, Rudzētū puses smagajās augsnēs, kur zemi pat sakultivēt ir grūti, kur nu vēl uzart. Manuprāt, no šīs markas traktoriem lielāks labums būtu ielsaimniecībās. Tām ir lielas rušnāmkultūru platības, kultivētās ganības un zālāju lauki, kuru kopšanā izmantojama tieši šāda tehnika.

Dažos vārdos gribo pakavēties pie savas saimniecības grūtībām. Sovhozam «Rudzāti» iesniegumu par zemes iedalīšanu uzrakstīju 1988. gada 3. novembrī. Saimniecības vadība to nesteidzās izskatīt. Darba kolektīva padome iesniegumu izskatīja tikai 1989. gada februārī. Tā kā mana iesnieguma izskatīšana ielga, es netekļuvu pašu pirmo zemnieku skaitā un pagājušā gada pavasarī nevarēju iegādāties nepieciešamo tehniku. Līdz ar to nevarēju arī apstrādāt man iedalītos 15 hektārus zemes. Uz laiku no 7 hektāriem zemes bija spiests atteikties, lai tirumos neaudzētu nezāles.

Pagājušā gada pavasarī pietecios rindā uz traktoru MTZ-82. Rindā biju pirmais. Iegādājos nepieciešamo piekabes inventāru: kultivatoru «KPS-4», arķu PN-3-35, smagās šķīvju ecēšas, plaujmašīnu, sējmašīnu SUK-24. Tātad atlika tikai nopirkt traktoru, kas piemērots šim inventāram.

Bet... Sogad mūsu šefs I. Jersovs tehnikas sadalē jaunsaimniecībām izmanto citu principu — pēc zemes platībām, tas ir

ja man pagaldām ir tikai 7 hektāri zemes, tad man jāpērk T-25 traktors. Sanāksmē man neviens nepaskaidroja, kā šis traktors pavilks nopirkto piekabes inventāru, kas paredzēts tikai traktoriem MTZ-82 un T-75.

Negribu teikt, ka šis sadales princips ir gluži aplams. Bet to vajadzētu pielietot turpmāk, kad ar nepieciešamo tehniku būs nodrošināti zemnieki, kas saimniekot uzsāka pirmie. Sākumā taču traktori tika sadalīti rindas kārtībā. Manuprāt, solījums par tehnikas sadalī rindas kārtībā bija jāturpina. Citādi iznāk cilvēku mānīšana. Cita lieta — pēc kāda principa sadalīt tehniku turpmāk, lai procesu regulētu.

Kas iznāks tagad? Man, vienam no pirmajiem rajona zemniekiem, joprojām vajadzīgās tehnikas nav, bet tam, kuram pietrūka drosmes pirmajam kerties pie saimniekošanas, šāda tehnika būs. Turklāt — kamēr viens otrs tagadējais zemnieks piesardzīgi gaidīja, kas isti būs ar jaunsaimniecībām, es aktīvi sāku rīkoties. Lai zemniekiem būtu radīti maksimāli labvēlīgi apstākļi, piemēram, tehnikas iegāde par normālām cenām. Savu viedokli izteicu «Lauku Avīzē» un citos preses izdevumos.

Esmu sagādājis nepieciešamos ceļniecības materiālus liellopu kūts ceļniecībai un citām saimniecības ēkām. Ja šogad sekmīgi ar ceļniecību tiks galā, tad nākamgad varētu apsaimniekot jau 25 — 30 hektārus zemes. Tāpēc tagad vienīgā nelaime ir tā, ka man, kā teicu, neiedaļa nepieciešamo tehniku. Protams, es varētu šogad izīrēt ar T-25 markas traktoru, bet turpmāk, kad būs vairāk zemes, nopirkt jau drīzāku. Taču neesmu tik bažģāts, lai katru gadu varētu atļauties pirkt citu traktoru. Droši vien turpmāk tādas iespējas arī nebūs, jo rajonā neesam vairs tikai daži, bet jau desmitiem jaunsaimnieku, un katram ir savas vajadzības... Ja jau sākumā pirmie jaunsaimnieki tehniku iepirka rindas kārtībā, tad arī man jābūt tādām tiesībām.

J. PASTARS, jaunsaimnieks no Rudzētlem

MANI vienmēr ir salstījušas skolēnu olimpiādes literatūrā. Vēl no bērnības gadiem. Nenoliedzami tās sekmeja manas profesijas izvēli. Un tādēļ patīkami bija kārtējo reizi iepazīties ar skolēnu jaunrades darbiem. Ar pašiem autoriem.

Soreiz literatūrai uzticīgos vienuviet pulcināja grāmatu nams «Latgale». Zēl, bet uz literatūras skolotāju apvienības vadītājas PSRS Tautas skolotājas Janīnas Vīlmanes aicinājumu tikties Preiļos bija atsaukušies tikai vidusskolu pedagogi. Nebija neviena pārstāvja no rajona devīngadīgajām skolām!

Skolēnus un viņu skolotājus mīļi sveica bērnu darza «Pasacīna» folkloras ansamblis Jāņa Tellāna vadībā. Klātesošie ar nevilnotu sirsnību uzņēma mazo un lielo dziedātāju priekšnesumu. Tikšanās vadīja Grāmatu nama saimniece Bronislava Ludzēnīka.

Pirmie ar saviem darbiem klātesošos iepazīstināja Preiļu 1. vidusskolas jaunie literāti. Bērnišķīgi nevilnoti un atrisīti bija pašu jaunāko tikšanās dalībnieku darbi. Tajos jūtams pārdzīvojuma tiešums un vēl nemākslotā izteikšanās maniere, kuru ir tik viegli «noslīpēt», tas ir, respektīvi vienādot turpmākajās literatūras stundās. Un tieši pēdējās brīsmas jau bija pamanāmas vidusskolnieku sacerējuma: vienlīdz gludas un pareizas, starp kuriem kā vienīgais izņēmums pavīdēja

11. klases skolnieces Kristīnes Kusiņas tēlojums «Ko var atņest rīts...», kurš bija perfekts apliecinājums tam, ka skola tiek mācīta mākslas vēsture. Zane Ivanova no 5. a klases, Inese Vairode un Iveta Desaine no 7. a klases, un Signe Kotova, manuprāt, bija interesantākie no Preiļu

notelcošā vīeta, bet nākotnes forma ir tikai kā aizsargs. Jau pati darbības vieta — psihiatriskā slimnīca — liecina par autora izvēles drosmi, jo vēl līdz nesenam laikam tā bija aizliegta zona. Vairbūt tādēļ stāstījumam izvēlēta nākotnes forma? Vairākas skolnieces savos darbos ri-

mūzikas olimpiādē meitenes nepaliktu nepamanītas.

Vārkavas vidusskolu pārstāvēja Nora Kancāne, Ivanda Kūkusilīņa un Iveta Volonte. Ivanda veiksmīgi raksta miniatūras, bet Iveta — arī ainas no bērnu dzīves.

Literāru reminiscenci «Neuzrakstīta Pēra Ginta vēstule Solveigai» sniedza Rudzētu vidusskolas 11. klases skolniece Gunta Bernāne. 7. klases audzēkne Liga Logina pagaidām vienīgā starp jaunajiem autoriem mēģina rakstīt latgaliešu valodā. Vai viņai būs sekotāji? Rudzētnieces sniedza arī savdabīgu skeču «Noklausīta saruna».

Cīemos pie jaunajiem autoriem pabija literatūrzinātniece un rakstniece Lūcija Kuzāne. Viņa analizēja skolēnu veikumus, atrodot labus un uzmunrinošus vārdus turpat vai katram no viņiem. Protams, neizpalika arī atsevišķu darbu nopietnāks iztirzājums. Neviltošs bija rakstniece prieks par to, ka Preiļu pusē aug daudzsolīša jaunatne. Ikatram prātā palika rakstniece vairākkārtējais novēlējums būt neatlaidīgiem, ja viņi gribēs saistīt savu dzīvi ar literatūru.

Sodien sniedzam neilgu ieskatu skolēnu jaunradē.

V. ROMANOVSKIS

Skolēnu daiļrade

1. vidusskolas divpadsmit jaunajiem autoriem.

Saistošāks un individuālāks bija līvaniešu sniegums. Katram savs rokraksts, sava pasniegšanas maniere, bet pušiem — arī domāšanas veids. Agris Dzenis no lasīja fragmentu no sava filozofiskā sacerējuma par Universumu, Zemi un Cilvēku «Kāpēc?». Vienpadsmitās klases skolniece iedziļināšanās filozofijas un teoloģijas jautājumos ir vēl tik nelēnā parādība mūsu skolu dzīvē, ka neviens atgādina kādreizējo gimnāziju laikus, kā audzēkņi rakstīja veselus traktātus. Jurijs Mahinovs — fantastiska garstāsta autors, kurā mūsdienu dzīves realitātēm tomēr ir

sināja ekoloģijas problēmas. 9. a klases audzēkne Liga Ervika iepriecināja ar tēlojumu «Augšanas priekš», bet Rīta Kašs (7. a klase) — ar raito stāstījumu par Poriju. Mūsdienīgu parodiju sniedza Elga Vucena. Veiksmīga valoda piemita arī M. Dalkas (11. klase) sacerējumam. Seit jāpiebilst, ka gan rakstības maniere, gan tēmas izvēlē līvanieši bija visnotaļ dažādi. Acīmredzot, valodas pasniedzēji neuzspēja savu gaumi.

Par to, ka laba dziesma vienmēr ir arī laba dzeja, mums lieti atgādināja aglonietes Iize un Dagnija Greižas. Svaigs un daudzsolis pietiekums! Domāju, ka arī

Kartupeļi

Reiz dobēs auga kartupeļi. Viņi dienu no dienas apvēlās apaļāki un vai plisa no veselības. Kartupeļu māmiņa stāstīja: «Tagad jau jums tik daudz atvieglotumu — jūs ravē, laista un rušina. Kad mēs augām, tad gan...». Un sekoja garš stāsts par nelaimēm kartupeļu māmiņas laikā.

Jaunie kartupeļi augdami pienēmas lielumā un arī lepni. Viņi čukstēja: «Mēs esam jauni!».

Bet tad pienāca rudens. Kartupeļus izrušināja no zemes un sabēra kastēs. Kastēs salika rātos un veda uz pagrabu. Ceļā kartupeļi raudzījās pa kastu spraugām uz plašo pasauli un čukstēja cits citam: «Sis brauciens rīkots mums, jaunajiem, par prieku!».

Kartupeļus novietoja tumšā pagrabā. Kad acis aprada ar tumsu, atveste ieraudzīja, ka viņus apstājuši veci, sapuvuši bumbuļi. Tiri vai neticami, ka arī tie bija kartupeļi. Jaunie sāka spriest:

«Hē! Veci, lasieties prom! Dodi vietu mums, jaunajiem!».

Veci mēģināja iebilst: «Bet kur lai mēs paliekam? Arī mēs taču esam kartupeļi! Jūs kādreiz tāpat būsiet veci!».

«Mēs?» jaunie sāka smieties. «Mēs nekad nebūsim veci!».

Pagāja ziema, pavasaris pienāca ātri. Kartupeļi pazuda cits pēc cita, ka ir mani nepamānīja. Atlikušie vārgi čukstēja:

«Drīz nāks jaunie! Būs mums sabiedrotie!».

Jā, rudenī jaunie nāca. Bet ne tā, kā to bija iedomājušies vecie. Nāca tāpat spiegdami kā vecie pērn.

Inese VAIVODE

Preiļu 1. vidusskolas 7. a klasē

Man ļoti patīk mazi zēni...

Man ļoti patīk mazi zēni, mazas meitenes ne tik stipri. Es nezinu kāpēc. Vairbūt tāpēc, ka man ir mazais brālītis un mans mīļais «Kipalāns» — krustdēls Edgars. Ar viņiem ir tik interesanti.

Edgars vispār ir viens mazs gudrinieks. Vienreiz Līvānos, ejot garām tornim, kur plīvo sarkanbaltsarkanais karogs, viņš teica: «Re, kur mūsu karogs mīļais!» Kā to var izdomāt tāds mazs kīpārs?

Kaut gan viņam ir tikai trīs gadi, puika var runāt ļoti nopietnas lietas. Pagājušosasar viņam nozaga ratiņus. Edgars visu dienu žēlojās: «Nelabī cilvēki nozaga ratiņus, ar ko es tagad braukšu?» Kur tik mazs cilvēks var ņemt tik daudz nopietnības?

Edgars vienmēr kaut ko iz-

domā. Mājās, kād nav ko darīt, viņš pēkšņi saka: «Es izlešu uz balkona papīpot». To viņš macās no sava tēta.

Viņš mani sauc par «Kīpu». Es kādreiz viņam prasīju, kas nopircis džemperu un Edgars atbild: «Kīpa». Es saku: «Es taču to nepirku». Tad Edgars: «Val ta tu nesaproti, cita Kīpa. Nu tāda pajocīga». Man tad nav ko teikt. Val atkal — viņš saplēš eglīšu rotājumu. «Tante Terēzija bārsies». Edgars vienā mierā, lasīdams lauskas, atbild: «Nav ne vainas».

Katreiz pa telefonu viņš aprasās, ko dara Matīss, ko tante Terēzija, — un tā par visiem.

Es ļoti, ļoti milu savu krustdēlu un vēl es milu savu mazo brālīti Matīsu.

Matīss arī ir viens trakulīgs puika. Kad es pārnāku no skolas

mājās, viņš skrien prēkšā un saka: «Caul!».

Viņš visādā mani kaltina. Te vienu dienu ir izveidēts skapis, citu dienu — izkravāta mana skolas soma. Puika tur salicis savas mantas un staigā pa istabām. Citreiz vēl izlej tušas pudeli uz grīdas. Pēkšņi istabā iestājas klusums, pēc brīža atnāk Matīss, viss nosmerējies ar krāsu. Vienu rītu atkal pazudušas visas ķemmes. Tas ir kārtējais Matīsa «darbs». Pats viņš skatās ar vainas pilnām acīm un manās projām.

Cik labi, ka viņš mums ir. Es nezinu, ko mēs bez viņa darītu. Es gribu, lai viņš izaug liels un laiks, kurā viņš aug. būtu skaists.

Iveta VOLONTE

Vārkavas vidusskolas 12. klasē

Kaut viņi nenocirstu manu eglīti!

Kādu dienu es gāju pie draudzenes Kristīnes. Pavisam nejauši skūņa galā drazu kaudzē ieraudzīju sakaltušu, laimam pērn gad nocirsto Jaungada eglīti. Es apstājos, un man sirdī iedzēla asa sāpe... Eglītes skeletinš gulēja uz dzeltenbrūna skuju paklāja. Sastingušie bezskujainie zariņi tīcās pretīm debesīm. Es šajā skatā ieraudzīju milzīgu pārmetumu cilvēkiem.

Domās gara acīm viņu redzēju jau, tieši tādu kā savu eglīti mežā.

Ateceros... Savu eglīti vienaudzīt es iemilēju dažus gadus atpakaļ, kad ar vecāvu bijām mežā. Viņš teica: «Edī! Šai eglītei jābūt tikpat gadu, cik tev». Man eglīte ļoti iepatikās, un es sāku to apciemot.

Ateceros, kad tikko nokusa sniegs, es gāju pie tās cīemos un

skatījos atjaunotajā skuju zaļumā. Mēs abas priecājāmies par spirtgto gaisu un pirmajiem putniem.

Vasarās, biežāk kā citkārt, uz tās zariem uzsedās saules starinš un it kā aicināja stiepties uz augšu.

Rudens zem kuplās eglītes atpūtās zakītis. Kādreiz vērojot, kā bailīpītis draiskojās un eglīte smējās.

Ziemā mana eglīte kļuva balta, balta, ka tikko varēja to saredzēt sniega plašumos. Tā tas turpinājās gadu no gada. Augu es, augs eglīte.

Nespēju aiziet pie Kristīnes. Devos uz mežu pie savas eglītes. Kaut es varētu to nosargāt! Kaut viņi nenocirstu manu eglīti!

Edite VANAGA

Rudzētu vidusskolas 7. klasē

Piliens

Piliens sārts uz lapas sēž; Puķei ziedlapiņas plēs, Un par sevi domās lēs:

«Esmu apaļš, glīts un sārts, Ir man šūpulis te kārts, Visam rota — tāds mans vārds».

Puķei kļūst no tāda bail, Izlaužas no lūpām vairs. Sauc tā vēju palīgā.

Nu jau piliens nav vairs sārts. Nav vairs lielīgs, bet gan bāls. Brižiem dzeltenīgi blāvs.

Maziņš vējiņš uzpūta, Piliens plīk! — un pazuda.

Sandra KUSIŅA

Rudzētu vidusskolā

Dzejolis par runčuku Markīzu

— Kis, kis, Markīz, Vai nokēri peli? Vai atkal uz gardumu ceri?

Rudbaltais kažoks pūkains un košs, Zaļganās acis iekāriens drošs.

Pieplacis zemei kā cepure miksta, Viņš kārotai pelei nu uzglānēt drikst jau.

Lēcieni tik atspērigs — smiltis vien pajūk. Bet pele ir projām, un rēķini sajūk...

— Markīziņ, kis, kis, tu, lutekli jaukais, Jāsāk mums abiem ir treniņi laukā.

Zane IVANOVA
Preiļu 1. vidusskolas 5. a klasē

Vakars pirms Ziemassvētkiem

Ziemas vakarā es ieeju tajā mājā, — man pretī plūst siltums un gaisma, nē, ne jau elektriskā, bet citāda. Ipaša. Es sajūtu ķīmeru un sakaltušu kļavu lapu smaržu.

Kaktā stāv veca, milzīga maizeskrāsns. Sovakar šajās mājās cep maizi. Tā jau ir izcepesis, cept maizi. Tā jau ir dabūju pamatīgu rīku. Turu to plaukstās, lieku pie lūpām, pie vaiga, — izjūtu maizes siltumu un smaržu. Laiks jau iet projām. Nebiju zinājusī, ka ir tik grūti aiziet no mājām, kurās ir līelas, baltas krāsni un kur cep maizi.

Beldzot aizveru durvis un atrodos baltā sniega kupenā. Sniegus, baltām pārslām. Tās krit uzmanīgi un lēni, it kā baldi dāmās man nodarīt sāpēs. Eju pa ceļu, bet paduse man milzīgs, silts maizes kļaps ar ielīpsu garozu un smejošām acīm. Ir vakars pirms Ziemassvētkiem.

Ivanda KUKUSILĪŅA

Vārkavas vidusskolas 11. klasē

Es ceru, ka kādreiz man dārzīņš būs...

Sākumā bija tikai liels, kļājs lauks. Tad uzradās ekskavatori, buldozeri, celtni — viss, kas nepieciešams, lai uzceltu māju. Sāka rakt, betonēt, mūrēt, un mazpazādām cēlās māja. Protams, ar «ne-lielie» pārtraukumiem un pārpratumiem, jo Bebru komanda milēja arī atpūsties un paprātēt. (Nu, bet tas nekas, jo, ja jau tik ilgi ceļ, tad vajag būt ļoti ļoti ļoti ļoti mājam.)

Un tā stāv māja — liela, jauna, skaista. Sāk ierasties arī laimīgās dzīvokļu īpašnieki: Sermulis, Apšu ģimene, Kovārņi, Mežacūkas, Zagata un citi. Tur ir atbraukuši kaimiņi no dienviņu zemēm: Kāmijs, Papagailis, Lauvu ģimene, Strauss, kuri ir nolēmuši kādu laiku pādzīvot citā reģionā. Uz jauno māju kā uz skudru pūzni tek straumītes

Mūsdienīga parodija

ar mājas iedzīvotāju gadiem krāto mantību. Katrs cenšas pēc iespējas ērtāk iekārtot sev ligzdiņu. Dažs ar to ir tik ļoti aizrauties, ka pat pēc pulkstens divpadsmitiem vakarā aiz sienas ir dzirdama itin sparīga urbja rūškšana un āmura kļaudzieni. Bet pēc pāris mēnešiem arī tie pierimst, un iestājas ilgi gaidītais klusums.

Visi lielle darbi ir padarīti. Var mierīgi atpūsties, iziet uz balkona, pavērot apkārti. Bet par apkārti... Bebrim laikam tūlīt pēc mājas nodošanas ir bijis uzdots jaunš, steidzams uzdevums, un tie māju ir pametuši pa galvu, pa kaklu. Tāpēc skatu traucē kriegēlu laus-

kas, dzēli un sazin kas vēl. Tādēļ mājas iemītnieki ar apbrīnojamu vienotību nolemj apkārti sakopt. Sermulis mājas priekšā iestāda rožu krāmu. Apši ir uzņēmuši, tāpēc sastāda tulpes, primulas, krokusus, pat liepiņas un kōsumkrūmus.

Tomēr puķkopju miers nav ilgs. Sākas ar to, ka Zagata iepatikas kāda puķe, un viņa to nekautrēdam pievāc. Citreiz laukā parotālāties ir izgājis Lauvēns. Garlakodamies viņš plūc rožu ziedīņus un mer pie kājām turpat stāvošajai mammai. Kad tas apnik, no jasmīnkūru zara sāk tāsīt zobeņu. Apšiene, nevarēdama to ilgāk paciest, Lauvēnu jeper. Bet Lauvu ģimene to uzņem kā apvainojumu

un iesūdz Apšieni tiesā. Tiesas virs — Papagailis, uzskatīdams Lauvas par saviem tautiešiem, izlemj par labu Lauvām. Pēc neilga laika kāds vakarā Apšiem dara zināmu, ka inženierim Strausam sanākusi maza kļūme un ka caur Apšu puķudāru rakšot jaunū trasi. Negribēdami dāru atstāt līteņa varā, Apši pa naktis melnumu un lietu visu nogādā drošībā. No rīta, kā ziņots, ierodas Bebri, un pievakarē milzu tranšeja izrakta. Tad Bebri pazūd un nerādās. Nerādās jau pusgadu. Apši gaida. Cik ilgi vēl gaidīt? Nezinu neviens. Apšieni mās bažas par pagaidvīti iestādītajiem kociņiem un arī Lauvēnu, kurš, nedod Dievs, vēl var iekrist milzu tranšejā un noslīkt. Apši gaida...

Elga VUCENA

Līvānu 1. vidusskolas 9. a klasē

**Atgriežoties
pie publicētā**

**Kā glābt
priedulāju?**

Par ciņu priedulāja glābšanu Līvānos, Lāčplēša ielā var rakstīt memuārus, — tam ziedots tik daudz laika un nervu. Un kaut gan mēs neko nepanācām, es personīgi domāju, ka morāli uzvarēti neesam.

Bet toreiz, 1986. gada maijā, mēs cēlām trauksmi, lai glābtu priedulāju. Bet nevajadzēja lūgt, vajadzēja pieprasīt, nejauc gūt uzvaru birokrātiem. Bezsirdsapziņas cilvēkiem, grupējuma egoismam vajadzēja pretī nostādīt visu sabiedriskās domas spēku.

Uztrauc, lūk, kas: ja ir cilvēki, kas ciņu par priedulāju uzskata par nevajadzīgu, tad nav garantijas, ka liktenī ar šim priedēm nedalīsies arī viņu «māsas» pie bērnu darza «Rūķi» vai pretī 8. AK filiālei? Tāpēc ir liels lūgums pilsētas padomei izsludināt šo zaļo zonu par aizsargājamo un noliegt tajā jebkuru saimniecisko darbību. Bet mežniecībai, kura, kā izrādās, nodarbojas tikai ar izziņu izdošanu, nebūtu slikti veikt koku saslimšanas profilaksi un atbilstīgi to aizsargājamību.

Garāžu kooperatīva Nr. 8 priekšsēdētāja Z. Makarova savā rakstā («Leņina Karogs», 1989. gada 16. decembrī) lasītājus iedev nevis lietas kursā, bet maldos. Par laimi, man ir saglabājušās sarakstīšanās kopijas, fotozņēmumi par šo tēmu. Lūzdu redakciju nopublicēt kaut vienu no fotozņēmumiem.

Pārbaudot dokumentus, nekādi nevar noticēt, ka garāžu celtnie-

cības laikā zaļās zonas teritorija bijusi nolaista stāvoklī, ka to «glābšanas» tieši garāžas. Zaļajā zonā bija Līvānu PMK barakas strādnieku īslaicīgai dzīvošanai, bet sakarā ar likumu par dzīvokļiem tās nojauc, zemes gabalu ierādīja kociņu iestādīšanai. Taču pēc daudzu iedzīvotāju lūguma šo zemes gabalu nodeva bērnu laukumam ierīkošanai. Ar solījumiem pilsētas izpildkomiteja neskopojās, bet par zemes gabala savešanu kārtībā alžmirsa. Te palika celtniecības materiāli, kurus bija saveduši kooperatīva biedri un izvietojusi starp priedēm, kā arī tranšējas ar atkritumiem. Te atjāva celt garāžas. Veicot zemes darbus, ievainoja 5 kokus, un tie vēlāk nokalta.

Nāves spriedumu priedulājam parakstīja nevis eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca (biākus uzņēmuma ceļam priedes auga daudzus gadus), bet gan pilsētas vadītāju bezatbildība un mūsu pašu egoisms.

A. GRIGORJEVS
Līvānos

□ ATTEĻA: «zaļā zona» Līvānos, Lāčplēša ielā. 1986. gada maijs.

□ KOMENTĀRA VIETA.

Pilnīgi piekritu vēstules autoram, ka priedulājam Līvānos, Lāčplēša ielā parakstīts nāves spriedums. Par to pārliecinājos, nesēn šo vietu apmeklējot. Aina te ir drūma, sevišķi antisemitārija «zeļ» pie garāžu kooperatīva Nr. 8. Par to arī runāju ar kooperatīva priekšsēdētāju Z. Makarovu.

Zinaida Ivanovna stāstīja, ka pirms diviem gadiem viņas vadītā kooperatīva laudis stādījuši apkārt garāžām bērziņus, priedītes, veduši no Jersikas mežiem. Viņa centās pārliecināt, ka katru pavasari sestdienas laikā garāžu īpašnieki sakopj teritoriju. Taču no stādījumiem nav palicis ne vēsts, garāžu teritorijā, tai skaitā arī priedulājā, piegrūzots līdz bezgalībai. Sajā netīrā lietā daudz «palīdz» apkārtējo dzīvojamo māju lemtiniekī, kā arī «kaifa miļotāji» brīvā dabā.

Kas paglābs priedulāju? Piecstāvu dzīvojamo māju lemtiniekī? Taču šis celtnes drīz pašas līdz jumtam slīgs atkritumos.

Atcelt nāves spriedumu priedulājam vēl nav par vēlu. Tikai lietas labā kaut kas ir jādara.

I. KOROĻOVA

pārkāpumus izdarījis ārpus rajona robežām.

1990. gada janvāris nav nesīs prieku ne VAI darbiniekiem, ne pašiem ceļu transporta kustības

**Uz rajona
autoceļiem**

dalībniekiem. 15. janvāra vēlā vakara stundā grupa bērnu spēlējās netālu no ceļa braucamās daļas Līvānos, Rīgas ielā. Mazgadīgais I. pēkšņi izskrēja uz ielas braucamās daļas, viņu tramēja garābraucošā automašīna. Jājautā: kur bija vecāki un vispār pieaugušie, kāpēc neviens nepārtrauca bērnu draiskulības?

Dienu vēlāk ap plkst. 10.00 uz apbraucamā ceļa sadūrās automašīna M-412 ar traktoru K-700, kurš treilējā smagā traktorā (tā kopējais svars — pāri par 50 tonnām). Sadursšanās iemesls — automašīnas iebraukšana pretējā braucamās joslās pusē slidenā ceļa dēļ. Autovadītājs no legūtājiem miesas bojā-

jumiem slimnīcā mira, viņa meita un sieva smagi ievainotas.

Gada pirmajā mēnesī reģistrēti 7 ceļu satiksmes negadījumi, kas radījuši materiālos zaudējumus, par autotransporta līdzekļu vadīšanu reibuma stāvoklī aizturēti 19 cilvēki, 2 no tiem ārpus rajona robežām.

Atklātības labad uzskatu par nepieciešamu nosaukt autovadītājus, kas braukūši iereibuši. Tie ir: J. Vanaģis («Zelta vārpa»), I. Matvejevs (imporratīvo sistēmu pārvalde), P. Spūlis («Nākotne»), J. Bators — P. Smolovs (nekur nestrādā, dzīvo Aq-lonaa ciemā), P. Pīzelis («Rožupe»), M. Bokāns (Līvāni, maizes ceptuve), E. Račko (dzīvnieku māksliņās apskalošanas stacija), E. Zukovs (nekur nestrādā, dzīvo Līvānos), P. Spūlis («Vārkava»), V. Ivanovs («Zelta vārpa»), B. Slobodjers (kooperatīvs «Cerība», Preiļi), G. Pincins (Līvānu biokīmiskā rūpnīca), K. Lietavnieks (Līvānu kūdras fabrika), A. Ljvrenovs (nekur nestrādā, dzīvo Vārkavas ciemā), S. Valainis (Latvijas Patērētāju biedrību savienības autobāze).

Par autotransporta nodošanu vadīt nersonām, kas atradās dzēruma pakāpē, autovadītāja tiesības noņemt A. Valvodam (Latvijas pārvadātāju biedrību savienības autobāze) un A. Bojāram («Vārkava»).

J. TRUBACS,
VAI darbinieks

Konkurss: „Skaistu kopsim tēva sētu“

Latvijas Universitātes Ekoloģijas centra bērnu nodaļa rīko ikgadējo bērnu zīmējumu konkursu «Skaistu kopsim tēva sētu».

Konkursa mērķi:
□ vērst bērnu un jauniešu uzmanību uz ekoloģisko situāciju Latvijā,

□ savākt darbus ceļojošu izstāžu iekārtošanai.

Darbus attēlojamās Latvijas dabas un kultūrvides problēmas un to iespējamie risinājuma ceļi.

Konkursam pieņem jebkura formāta darbus jebkādā zīmēšanas, glezniecības, grafikas, aplikācijas, kolāžas u. c. tehnikā, nesalocītus.

Konkursā aicināti piedalīties visi pirmsskolas vecuma bērni un skolēni vecumā līdz 14 gadiem.

Darbi tiks vērtēti vairākās vecuma grupās. Tie iesūtāmi pa pastu vai iesniedzami personīgi Latvijas Universitātes Ekoloģiskajam centram (226098, Rīga, Raiņa bulvāris 19, 5. telpa, tālrunis 228320).

Darbu iesūtīšanas termiņš — 1990. gada 25. februāris (pasta zīmogs).

Darbiem klāt jāpievieno: autora vārds, uzvārds, vecums, pilna mājas adrese, indekss, telefona numurs.

Konkursa uzvarētājus un aktīvā-

kos dalībniekus gaida uzaicinājums piedalīties noslēguma ballē, kā arī balvas un citi pārsteigumi.

Aktīvākajiem zīmētājiem būs dota iespēja piedalīties Ekoloģiskā centra bērnu ekoloģisko nometņu darbā Latvijā un ārpus tās robežām.

Darbu vērtēšanai izveidota speciālistu žūrijas komisija, kas vērtēs:
□ darbu ekoloģisko aktualitāti,
□ darbu māksliniecisko kvalitatīti un līmeni,
□ izpildījuma tehniku (oriģinālitāti, neparastumu, u. c.).

Redaktors P. PIZELIS

VELETĀJU IEVERĪBA!

17. februārī, plkst. 11.00 kinoteātrī «Ezerzeme» — tikšanās ar LU docenti, ekonomisko zinātņu kandidāti VALENTINU ZEILI.

Latvijas PSR Augstākās Padomes deputātu kandidātu izvirzīšana 160. Preiļu vēlēšanu āpgabalā.

Vēlēšanu komisija

JEKABPILS 8. AUTOKOMBINĀTA PREIĻU FILIALE

aicina darbā gāzes un elektrometinātāju.

Tuvākas ziņas: Preiļi, tālrunis — 22933.

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBU SAVIENĪBAS SAGĀDES UN RAZOŠANAS APVIENĪBA

1990. gada februārī organizē makulatūras un lupatu savākšanu no rajona iedzīvotājiem, uz vietas veicot pret-pārdošanu, pēc sekojošā grafika:

- Līdumā 15. 02. 9.30 — 10.30 pie veikala Nr. 44;
- Rimicānos 15. 02. 11.00 — 12.00 pie veikala Nr. 45;
- Ezerciemā 15. 02. 12.30 — 13.30 pie veikala Nr. 69;
- Arendolē 15. 02. 14.00 — 15.00 pie veikala Nr. 70;
- Siļukalnā 26. 02. 12.00 — 13.00 pie veikala Nr. 48;
- Brokos 26. 02. 13.30 — 14.30 pie veikala Nr. 47;
- Zilē 26. 02. 15.00 — 16.00 pie veikala Nr. 46.

MOTORLAIVU UN KUTERU IPASNIEKIEM

Valsts inspekcija dara jums zināmu, ka apliecības, kuras dod tiesības vadīt mazizmēra peldlīdzekļus un kuras izsniegtas līdz 1986. gada 1. janvārim, ar 1990. gada 1. janvāri zaudējušas savu spēku. Tās jānomaina pret jaunām pēc pārkvalificēšanās un zināšanu pārbaudes. Sakarā ar pārkvalificēšanos griezties Preiļos pie V. Lapkovska, Līvānos — pie N. Ņevzorova.

Vienlaikus inspekcija dara zināmu iestādēm, organizācijām un uzņēmumiem, kuru bilancē ir kuteri, motorlaiva: airu laivas, piepūšamās laivas, smailītes un citi peldlīdzekļi, kā arī stāvvietu bāzes, ka līdz 1990. gada 20. aprīlim tās jāuzrāda tehniskajai apskatei.

Mazizmēra peldlīdzekļu reģistrācijas un tehniskās apskates dokumentus Preiļu iedzīvotājiem noformē ceturtdienās Raiņa bulvārī 3, no plkst. 14.00, bet Līvānos — Kalnu ielā 4, pie N. Kalmiņa.

Latvijas PSR Mazizmēra peldlīdzekļu Valsts inspekcija

DAUGAVPILS CEĻOJUMU UN EKSKURSIJU BIROJS

no 20. februāra sāks pārdot individuālās ceļazīmes.

Ceļojumiem ar lidmašīnu: Soči, Jalta, Taganroga, Alušta, Bātumi, Melitopole, Nevinnomiska — Tuapse, Sevans, Mahačkala.

Ceļojumiem ar vilcienu: Sevastopole, Feodosija, Novaja Kahovka, Astrahaņa, Rostova pie Donas (ar tvaikoni), Užgoroda.

Ceļazīmes var iegādāties 228400, Daugavpilī, 5. Augusta ielā 25.

MAINU kooperatīvo vienības dzīvokli pret vienības komunālo dzīvokli 2. stāvā, ar balkonu. Zvanīt — 22906 (vakaros).

MAINA 2 istabu dzīvokli Salspilī (darbs kolhozā) pret 2—3 istabu dzīvokli Līvānos. Telefons 42233.

PARDOD māju Raiņa kolhoza «Novoselē». M. Čakule.

Izsakām vissirsnīgāko patēlību Aglonas Romas katoļu baznīcas deķānam P. Onckulim, kolhoza «Vārkava», Preiļu poliklīnikas kolektīviem, darbābiedrēm, radiem, draugiem, kaimiņiem un visiem, visiem, kuri bija ar mums lielajās bēdās, izvadot pēdējā gaitā mīlo māmiņu, vecmāmiņu un vecvecmāmiņu Helēnu Ljmani. Piederīgie

Tavs mūžs caur darbu izaudzis tāds skaists. Un darbs ir tava patiesākā rota, Kas aizejot pār tavu ceļu spīd. (D. Dzilna)

Izsakām līdzjūtību bijušās skolotājas ANTONINAS VALAINES piederīgajiem, no viņas uz mūžu atvadoties. Galēnu skolas kolektīvs

Uz mūžiem baltas smiltis Ciet tavu kapu bērns, Un tu vairs neatnāksi Pie saviem miļiem sērsts.

(A. Elksne)

Izsakām dziļu līdzjūtību Martai Lācel sakarā ar TEVA nāvi.

Preiļu vairumtirdzniecības bāzes kolektīvs

Nem, mana dzimtenes zeme, Nem visu, kas man ir bijis, Kas tavos baltajos ceļos No manis vēl neizlījis.

(A. Elksne)

Sērojam kopā ar ANTONINAS VALAINES tuviniekiem, izvadot viņu smiltajā. Aglonas LTF grupa

Vaicās zeme, kā tas var būt, Ka tavus soļus vairs nesajūt. Vaicās pamestā māja un dzlesošā pavarda liesma, Vaicās: cilvēk, kur ir tava dziesma?

(A. Skalbe)

Skumju brīdī esam kopā ar ANTONINAS VALAINES tuviniekiem.

Aglonas kultūras nama pašdarbnieki

LEŅINA KAROGS

MŌSU ADRESE:
228250, Preiļos,
Komjantātes ielā 1.

REDAKCIJAS TĀLRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīgā sekretāre — 21998, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 21769, redaktora vietniece, agrārnieciskā kompleksa un sporta nodaļa — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļa — 21985, fotokorespondents, vēstulu, jaunatnes un skolu dzīves nodaļa — 22203, korektori, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas Izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpilī, Raiņa ielā 1). Izdevniecība «Aizis» (Rīga, Kr. Valdemāra ielā 105). Viena nos. Iespiedniecība: Ofsetmākslu māc.

Metiens 14 063 eksemplārī (latviešu valodā 10 109 eks., krievu valodā — 3 954 eks.). Indekss 68168.